

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

Братковська Х.Р., студентка 3 курсу факультету управління фінансами та бізнесу

Маліновська О. Я., к.е.н., доцент кафедри економіки та менеджменту

Львівський національний університет імені Івана Франка

Важливим завданням сьогодення є дослідження аспектів розвитку територій України в різних сферах суспільного життя. Формулювання та втілення в життя завдань сталого розвитку потребують урахування регіональних особливостей. Вони мають базуватися на системному підході, який дозволяє побачити вплив засад сталого розвитку на всі сфери життєдіяльності соціуму.

Кожному регіону притаманні своєрідні та специфічні природні фактори. У гірській території вони проявляються з особливими ознаками та мають широкий вплив на соціально-економічні складові регіональних суспільних систем. Через складні природні умови гірський регіон стикається з деякими труднощами в економічному та соціальному розвитку. Тому він потребує окремого комбінованого підходу до даного питання.

Технічні завдання для Українського уряду, статус, розробка політики та стратегії розвитку прописані в Рамковій конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат. І саме ці підходи конвенції варто враховувати при підготовці законодавчих кроків щодо підтримки розвитку гірських територій.

Соціально-економічна структура - це один із важливих напрямків розвитку гірських територій. Формування необхідної гірської політики є життєво необхідними задля повної реалізації проблем населення, які проживають на гірських територіях. Основним принципом цієї політики є твердження, що гори є винятковим природним і культурним спадком, який потрібно берегти і розвивати.

Більшість населених пунктів гірських районів внаслідок віддаленості від адміністративних та промислових центрів, специфічних кліматичних умов та особливостей географічного розташування мають обмежені перспективи для соціально-економічного зростання і, відповідно, характеризуються ознаками депресивності.

Проте, гірські райони Карпатського регіону характеризуються наявністю унікальних туристично-рекреаційних, природних ресурсів та багатою екосистемою, відтак володіють ресурсним потенціалом для розвитку туризму й рекреації, що на сьогодні використовується мало ефективно. Відтак актуалізувалася потреба ефективному використанні туристично-рекреаційного потенціалу гірських районів західних регіонів України, що напряму пов'язано із забезпеченням їх стабільного соціально-економічного розвитку, зростанням ділової активності та підприємницької ініціативи, розвитком туристичного бізнесу, та підвищенням якості життя населення [1].

Аргументами щодо обґрунтування пріоритетності освоєння рекреаційного потенціалу Карпат є:

Наявність природно-ресурсної бази. В регіоні є понад 800 джерел і свердловин лікувальних мінеральних вод всіх відомих типів, багато з них унікальні. Їх запаси достатні для щорічного оздоровлення більш як 7 млн. осіб;

Вигідне географічне положення, оскільки регіон розташований в центрі Європи;

Екологічний феномен території. Природа Карпат в порівнянні з іншими регіонами зазнала менших втрат і в багатьох місцях зберегла свій первісний стан;

Соціально-економічна специфіка гір. В гірських районах чотирьох карпатських областей проживає біля 1,3 млн. осіб. Гори створюють специфічні, надзвичайно складні умови проживання та господарювання, особливо у сільському господарстві. Тому надзвичайно гостро стоїть проблема зайнятості.

Економічна конкурентоспроможність рекреаційної сфери. Світовий досвід показує, що туризм є високорентабельною галуззю народного господарства [2].

На підтримку розвитку гірських територій спрямована програма «Розвиток гірських населених пунктів у контексті реалізації регіональних стратегій розвитку». До неї входять регіональні стратегії розвитку Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської та Чернівецької області на період до 2020 року. Ключовим завданням даної державної регіональної політики – це підвищення рівня життя населення, конкурентоспроможності регіонів та зростання надходжень до бюджетів.

План заходів та завдань з реалізації стратегії включає:

Стратегічна оцінка використання відновлюваних джерел енергії з врахуванням туристично-рекреаційного розвитку регіону;

Розроблення (оновлення) генеральних планів міст та громад;

Створення мережі об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення;

Відтворення 4-х етнопоселень (бойківське, гуцульське, опільське, покутське);

Облаштування інфраструктури для туристів на заповіднику державного значення;

Створення продуктів екотуризму;

Навчання молоді розвитку ініціатив в ринковій економіці та формуванню підприємницької компетентності;

Підвищення інфраструктурної привабливості гірських територій;

Сприяння розвитку традиційних і найперспективніших для цих територій видів господарської діяльності – лісівництва, гірського сільського господарства, рекреаційно-туристичної сфери, екологічно сумісних видів промислової діяльності;

Забезпечення охорони навколишнього природного середовища та техногенно-екологічної безпеки [3].

Таким чином, розвиток соціальної та рекреаційної сфер гірських територій є перспективним та необхідним для України та його населення. Оскільки рекреаційна діяльність пов'язується з використанням лісових, кліматичних, спелеологічних і водних ресурсів, а в Карпатському регіоні зосереджена велика кількість даних запасів, то дана територія володіє високим потенціалом рекреаційної місткості.

Всі гірські регіони, особливо Українські Карпати, мають величезну природну і культурну спадщину та підтримують міцність екосистем на суміжних територіях. Оскільки дана місцевість стикається з непростими випробовуваннями в різних сферах свого існування, вона потребує особливої політики регіонального розвитку задля полегшення зростання господарства та життєдіяльності населення.

Література

1. Мігущенко Ю. В. Напрями підвищення ефективності використання туристично-рекреаційного потенціалу сільських гірських територій Західної України. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2013. Вип. 6(104) С. 1-2.
2. Науково-методичні засади реформування рекреаційної сфери / Кравців В.С., Гринів Л.С., Копач М.В., Кузик С.П. Львів: НАН України. - 1999.
3. U-LEAD: Можливості розвитку гірських територій в умовах децентралізації. URL: <http://rdpa.regionet.org.ua/images/158/Mountain-areas.pdf>

СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОНЯТТЯ «ІМІДЖ»

Бровков Д.О., студент 2 курсу факультету Менеджменту

Пивоварова М.А., студентка 2 курсу факультету Менеджменту

Оболенцева Л.В., д.е.н., доцент кафедри Туризму і готельного господарства

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

Рішення щодо проблем формування іміджу міста є на сьогодні найбільш актуальним, що, в загальному вигляді, призводить до підвищенню конкурентної боротьби між регіонами економіки та суб'єктами світового господарства. Саме тому, між містами є конкурентна боротьба, як на внутрішньому ринку території, так і на ринку міжнародному. Завдяки цим обставинам актуалізуються проблеми розробки стратегій розвитку міста та стратегій формування інвестиційної привабливості міста.

Імідж є одним із факторів інвестиційної привабливості міста. Він виступає як образ міста, що складається у свідомості суб'єктів, які знайомі з місцевістю потенційних споживачів. Саме тому є необхідність цілеспрямованого управління іміджем міста як стратегічного чинника його конкурентоспроможності на внутрішньому та міжнародному ринку геопродуктів. Імідж, як результат свідомого, цілеспрямованого формування уявлення про об'єкт в свідомості людей, є ефективним інструментом, що забезпечує регулювання поведінки цільової аудиторії стосовно об'єкта (міста).